

Protokoll fört vid enskild föredragning

Näringsavdelningen
Fiskeribrån, N3

Beslutande
Minister
Fredrik Karlström

Föredragande
Byråchef
Jenny Eklund-Melander

Justerat
Omedelbart

Nr 4

Förslag till rådets förordning om fiskemöjligheter i
Östersjön 2024.

ÅLR 2023/7242
127 N3

Beslut

Beslöts avge utlåtande till Jord- och skogsbruksministeriet enligt **bilaga 1, N323E04**.

Hänvisning
JSM:s PM angående kommissionens
kvotförslag för 2024 års fiske

Kontaktperson
Tom Karlsson

Jord- och skogsbruksministeriet
Orian Bondestam
PB 30
00023 STATSRÅDET

Ärende

Utlåtande angående fiskekvoter för år 2024

Ålands landskapsregering har tagit del av kommissionens förslag till fiskekvoter för år 2024 och jord- och skogsbruksministeriets promemoria med förslag till Finlands ståndpunkt i frågan.

Landskapsregeringen konstaterar att kommissionens förslag angående strömmingskvoterna avviker radikalt från de rekommendationer Internationella havsforskningsrådet, ICES, gav den 31 maj 2023. Enligt ICES skulle strömmingskvoten i centralbassängen och Finska viken kunna variera mellan 41 706 och 52 459 ton medan kvoten för Bottniska viken skulle kunna läggas mellan 48 824 och 63 049 ton. Kommissionen har i sitt förslag valt att föreslå att allt riktat strömmingsfiske på dessa kvoter skall vara förbjudet under år 2024 med hänvisning till att strömmingen minskat i storlek och att lekbestånden med över 5 % sannolikhet kan sjunka under B_{lim} (lägsta biomassa) under år 2025. Kommissionen föreslår inte i det här skedet hur stora eventuella bifångstkvoter som kunde komma i fråga vid riktat fiske av t.ex. vassbuk.

För vassbuken rekommenderar ICES en kvot mellan 191 075 ton och 247 704 ton men kommissionen har ännu inte gett något förslag.

Under åren 2022 och 2023 har riktat kommersiellt laxfiske i enlighet med ICES rekommendationer varit tillåtet innanför 4-sjömilgränsen norr om 59°30' under perioden 1.5 - 31.8. Likaså har fritidsfiske tillåtits utan vidare restriktioner under samma tidsintervall innanför 4-sjömilgränsen. TAC under de här åren har varit 63 811 laxar per år. På grund av det försvagade beståndet i den svenska älven Ljungan har ICES valt att för år 2024 endast rekommendera laxfiske i Bottniska vikens innersta del, Bottenviken (delområde 31), samt minska den föreslagna kvoten till 60 000 laxar omfattande såväl det yrkesmässiga som det fritidsmässiga fisket. På basen av rekommendationerna föreslår kommissionen att fisket skall tillåtas endast i Bottenviken (delområde 31) och att kvoten, som föreslås till

53 967 laxar, trots fiskeförbud i övriga delar av Östersjön och Bottniska viken fördelas enligt den relativa stabiliteten på samtliga länder.

Fritidsfiske av lax föreslås vara förbjudet i hela östersjöområdet förutom Finska viken (delområde 32). Med undantag för perioden 1.5 - 31.8, innanför 4-sjömilsgåransen, i Bottenviken (delområde 31)

Torskkvoten i den östra zonen som fiskemässigt är viktig för Åland föreslås vara noll.

Jord- och skogsbruksministeriet har inför ett EU-17 möte den 8 september 2023 tagit fram en promemoria var man beskriver sitt förslag till Finlands ståndpunkter.

I promemorian skriver man att Finland för laxen i centralbassängen och Bottniska viken på basen av ICES råd, stöder en lösning som baserar sig på en fortsättning av de geografiska och tidsmässiga regleringar som tagits för åren 2022 och 2023 samt riktade åtgärder för att stöda en snabb rehabilitering av laxbeståndet i Ljungan. Man anser att de negativa effekterna för yrkes- och fritidsfisket som kommissionens förslag om fiskeförbud i delområdena 29N och 30 skulle medföra inte står i proportion till de begränsade och osäkra positiva effekterna för laxbeståndet i Ljungan.

Finland anser att man innanför 4-sjömilsgåransen, norr om 59°30', från maj till augusti kan bedriva riktat fiske av lax, både kommersiellt och fritidsmässigt. Utöver den tidsmässiga regleringen anser Finland att man inte på EU-nivå har anledning att reglera det fritidsmässiga fisket innanför 4-sjömilsgåransen. Med beaktande mängden uppstigande lax under innevarande år anser man dock att TAC skall läggas på 50 000 laxar.

I övrigt stöder Finland en fortsättning av tidigare tekniska regleringar av laxbeståndet.

För strömningen i Bottniska viken stöder Finland att TAC fastställs i enlighet med ICES vetenskapliga råd där TAC skulle vara mellan 48 824 och 63 049 ton, en sänkning med 39 – 21 % av kvoten från innevarande år. Man anser att kommissionens förslag är oproportionerligt och står i strid med de vetenskapliga råden. Man vill även fästa uppmärksamhet vid att det bör reserveras tillräckligt med resurser för att förbättra det vetenskapliga underlaget.

Finland stöder även att TAC:n för strömning i centrala Östersjön och Finska viken fastställs enligt ICES råd så att TAC skulle vara mellan 41 706 och 52 459 ton. Med beaktande av den ryska andelen av kvoten och migrationen mellan kvoten i centralbassängen och Rigabukten skulle EU:s TAC vara mellan 35 687 och 45 418 ton, en sänkning med 50 - 39 % av kvoten från innevarande år. Finland anser att kommissionens förslag att förbjuda fisket är oproportionerligt och står i strid med de vetenskapliga råden.

Finland stöder att TAC:n för vassbuk fastställs i enlighet med de vetenskapliga råden till mellan 191 075 till 247 704 ton där man beaktar Rysslands andel så att EU:s TAC skulle vara mellan 171 815 och 222 735 ton, en minskning med 23 - 1 % från innevarande år. Finland anser att kommissionens förslag om att fastställa TAC för vassbuken med beaktande av eventuella bifångstkvoter för strömning är ogrundat och i strid med de vetenskapliga råden.

Beträffande torsken i den östra zonen stöder Finland att man endast fastställer en kvot för bifångst samt nuvarande lekfredning (maj - augusti) och förbud mot fritidsfiske på torskens huvudsakliga förekomstområden i delområdena 24 - 26. Möjligheterna till riktat vetenskapligt fiske inom bifångstkvoten bör kvarstå för att man skall kunna utvärdera beståndets utveckling. Alternativt borde man tillåta riktat småskaligt fiske med fartyg under 12 m med andra redskap än trål enligt samma modell som under år 2023 för strömningen i det västra området.

Ålands landskapsregering stöder de förslag som jord- och skogsbruksministeriet lagt fram som Finlands positioner i de fortsatta förhandlingarna, med utgångspunkt i att fiskbestånden i Östersjön nyttjas enligt målen för EU:s gemensamma fiskeripolitik om maximalt hållbar avkastning.

Landskapsregeringen har förståelse för behovet att reglera fiskeuttaget i Östersjön för att stabilisera bestånden men konstaterar att kommissionens förslag till vissa delar går långt utöver de vetenskapliga råden och skulle ha en förödande inverkan på landets, inklusive Ålands, fiskerinäring i sin helhet. De ekonomiska följderna skulle inte komma att begränsa sig enbart till näringsidkarna inom fiskesektorn utan de skulle även återspegla sig på bland annat mottagningsindustrier, vattenbruket, fiskhandeln i sin helhet och turistsektorn. Kommissionen har inte aviserat att ta på sig något direkt ekonomiskt ansvar för eventuella ersättningar till näringsidkarna samt kostnaderna för att återuppbygga näringen.

Förutom vikten av bibehållandet av fisket i sin helhet på en rimlig nivå vill landskapsregeringen ytterligare poängtera vikten av möjligheterna till fiske av lax och småskaligt alternativt vetenskapligt fiske av torsk. Därför är möjligheterna till kvotbyten helt avgörande.

Minister

Fredrik Karlström

Byråchef

Jenny Eklund-Melander